

Lisa 1

Lapse peresise väärkohtlemise väljaselgitamine ja selle mõju hindamine lastekaitsetöös ja last puudutavas tsiviilkohtumenetluses

INFORMEERIMISE JA TEADLIKU NÕUSOLEKU VORM

Lugupeetud ...

Kutsume Teid osalema uuringus „Lapse peresise väärkohtlemise väljaselgitamine ja selle mõju hindamine lastekaitsetöös ja last puudutavas tsiviilkohtumenetluses“. Uuringu eesmärk on teada saada kuidas lastekaitsetöös ja last puudutavas tsiviilkohtumenetluses selgitatakse välja lapse väärkohtlemise esinemist peres, kas ja kuidas arvestatakse väärkohtlemise pealt nägemise mõju lapsele ja kuidas toimib süsteem väärkoheldud või väärkohtlemist pealt näinud lapse toetamiseks ja abistamiseks. Sellist põhjalikku uuringut ei ole antud teemadel Eestis seni ellu viidud ning aitab täita lünka teadmistes kuidas lähisuhtevägivalla ja selle mõjuga kohtumenetluses ning lastekaitsetöös arvestatakse Uuringu tulemustele toetudes koostatakse raport, kus esitatakse soovitusel ja ettepanekud Eesti õigusruumi ja praktikate täiendamiseks, et lastekaitsetöös ning last puudutavas tsiviilkohtumenetluses oleks lapse heaolu, õigused ja huvid parimal moel esindatud ja kaitstud.

Uuringut viib läbi Tartu Ülikooli (TÜ) sotsiaalteaduslike rakendusuuringu keskus (Lossi 36, Tartu). Kõigi uuringus kogutud andmete volitatud töötleja on Tartu Ülikool, keda esindab käesolevas uuringus Sabina Trankmann (sabina.trankmann@ut.ee). Uuringu tellija ja rahastaja on Sotsiaalministeerium (andmete vastutav töötleja). Isikuandmete vastutavat töötlejat ehk Sotsiaalministeeriumit (Suur-Ameerika tn 1, 10122 Tallinn) esindab käesolevas uuringus Merli Kaunissaar (merli.kaunissaar@sm.ee). Uuringu läbiviimine on saanud kooskõlastuse Andmekaitse Inspeksioonilt (teadusuuringu läbiviimise taotlus rahuldati otsusega nr .....) ning uuringu toimumisele on loa andnud ka Sotsiaalministeeriumi sotsiaalteaduslike rakendusuuringu eetikakomitee.

Miks mina olen kutsustud uuringus osalema?

Teie kui valdkonnas kogunud spetsialisti arvamus on meile äärmiselt väärtuslik, kuna see võimaldab uuringu läbiviijatel saada sisukaid hinnanguid, arvamusid ja teadmisi otse praktikute vaatenurgast. Uuringus osalemine on vabatahtlik, mis tähendab, et teil on võimalik alati ilma selgitusi andmata võimalik loobuda intervjuu andmisest või see lõpetada.

Kus ja kuidas uuring läbi viiakse?

Soovime intervjuu läbi viia Teile sobival viisil. Võimalik on kohtuda Teie poolt valitud kohas või kasutada selleks sobivat kaugtööformaati (nt videokõned Teamsi või Zoomi keskkonnas). Soovi korral võime läbi viia ka telefoniintervjuu. Intervjuu Teiega kestab umbes üks kuni kaks tundi. Intervjuu salvestatakse Teie nõusolekul, helisalvestise põhjal kirjutatakse intervjuust kokkuvõtte, millest eemaldatakse Teie isiku tuvastamist võimaldavad andmed.

Mida kogutud andmetega tehakse?

Teie poolt intervjuu käigus jagatud teavet kasutame üksnes käesoleva uuringu läbiviimise eesmärgil. Kõik uuringu käigus kogutavad andmed on konfidentsiaalsed, neid ei jagata kolmandate isikutega. Peale intervjuude toimumist kirjutab intervjuu läbiviija intervjuust kokkuvõtte, millest eemaldatakse Teie isiku tuvastamist võimaldavad andmed. Kokkuvõttest ei ole võimalik aru saada, et Teie uuringus osalesite. Kõiki materjale hoiame Tartu Ülikooli turvatud ja parooliga kaitstud serveris, millele on juurdepääs ainult uurimisrühma liikmetel. Tulemused esitatakse üldistatult kujul ja avalikustatakse aruandes nii, et Teid ega teisi uuringus osalejaid ei saa keegi ära tunda. Intervjuude salvestisi säilitatakse kuni uuringu lõppemiseni (eeldatavasti detsember 2025), mille järel need hävitatakse. Uuringu tulemusel ehk kogutud andmete alusel valmib raport, mis avalikustatakse Sotsiaalministeeriumi kodulehel.

Kui olete nõus ülaltoodud tingimustega, palume täita järgmisel lehel oleva teadliku nõusoleku vorm. Juhul, kui see täidetakse kirjalikult, on sellest kaks võrdset eksemplari, millest üks jääb intervjuueeritavale ja teine uuringu läbiviijale (TÜ sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskus). Allkirjastatud nõusoleku lehte hoitakse Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskuses lukustatavas kapis kuni 10 tööpäeva pärast seda, kui uuringu raport on esitatud Sotsiaalministeeriumile (eelduslikult kuni detsember 2025). Pärast seda nõusoleku vorm hävitatakse. Juhul, kui intervjuu antakse veebi või telefoni teel, palume Teil anda oma nõusoleku suuliselt ning see salvestatakse. Salvestus kustutatakse sarnastel tingimustel nagu kirjalikud nõusolekud.

Lapse peresise väärkohtlemise väljaselgitamine ja selle mõju hindamine lastekaitsetöös ja last puudutavas tsiviilkohtumenetluses

TEADLIKU NÕUSOLEKU VORM: Ekspert

Kui olete nõus uuringus osalema, siis palun täitke ja allkirjastage alltoodud vorm. Palun lisage oma ees- ja perekonnanime esitähed (initsiaalid) väite kõrval olevasse kastikesse, kui väitega nõustute.

	Initsiaalid
Kinnitan, et olen projekti kohta antud teabelehe läbi lugenud ja võtnud aega, et loetu üle järele mõelda.	
Kinnitan, et olen teadlik läbiviidava uuringu eesmärgist, meetodikast, ajakulust ja andmete kasutamise viisist.	
Saan aru, et intervjuu käigus küsitakse minu käest küsimusi minu arvamuse kohta lapse väärkohtlemise väljaselgitamise ja sellele reageerimisega seonduvast.	
Saan aru, et osalen intervjuus vabatahtlikult ja et mul on õigus igal ajal intervjuus osalemisest loobuda ilma põhjendusi andmata.	
Annan loa intervjuu salvestada ja kirjutada helisalvestise põhjal intervjuust kokkuvõtte, millest eemaldatakse minu isiku tuvastamist võimaldavad andmed.	
Saan aru, et minu konfidentsiaalsus on tagatud, kui uurija kasutab minu poolt antud informatsiooni lapse väärkohtlemise tuvastamise ja heaolu kaitsmise süsteemi paremaks muutmisel.	

Nõustun selles uuringus osalema. Nõustun minu isikuandmete töötlemisega uuringu raames. Kinnitan oma nõusolekut uuringus osalemiseks ning minu isikuandmete töötlemiseks allkirjaga. Tean, et uuringu käigus tekkivate küsimuste kohta annab mulle täiendavat informatsiooni uuringut korraldav projektijuht Sabina Trankmann (sabina.trankmann@ut.ee). Kui mul tekib küsimusi uuringus osalemisega seotud õiguste kohta, pöördun Sotsiaalministeeriumi sotsiaalteaduslike rakendusuuringute eetikakomitee poole. Kui mul tekib kaebusi isikuandmete töötlemise osas, pöördun Tartu Ülikooli andmekaitse spetsialisti poole e-posti aadressil andmekaitse@ut.ee.

Osaleja nimi

Kuupäev

Allkiri

Vastutava isiku/uurija nimi

Kuupäev

Allkiri